

Uppdragsnummer: 7089-001
Antal sidor: 9
Antal bilagor: 1

Törsjö 3:167

HISTORISK INVENTERING INFÖR EXPLOATERING AV MARK

Vy mot nordöst över Törsjö 3:167

Örebro 2019-12-05
STRUCTOR MILJÖTEKNIK AB

Anders Stenqvist, uppdragsledare

Granskad av Elin Hedqvist

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Uppdragets omfattning	3
1.3	Syfte	3
1.4	Organisation	3

2	Områdesbeskrivning	4
2.1	Lokalisering	4
2.2	Geohydrologiska förhållanden	5
2.3	Markanvändning och historisk verksamhet	5

3	Tidigare undersökningar	8
---	-------------------------	---

4	Bedömning utifrån erhållet underlag	8
---	-------------------------------------	---

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Inom fastigheten Törsjö 3:167 har OBOS Fastigheter AB (beställaren) för avsikt att utreda förutsättningarna för att ansöka om detaljplan för bostadsändamål. Misstankar om att fastigheten kan innehålla markförorening nämns i planbeskedet¹ för området. En eventuell exploatering kommer i så fall omfatta bl a markarbeten. Överskottsmassor inom fastigheten kan komma att användas för anläggningsändamål, såsom bullervall.

1.2 Uppdragets omfattning

Structor Miljöteknik AB har fått i uppdrag att genomföra en historisk inventering av fastigheten.

1.3 Syfte

Structor:s utredning syftar enligt ovan till att utreda riskerna för förekomst av markförorening.

1.4 Organisation

Beställare

Namn	OBOS Mark AB
Projektansvarig	Per Forell, projektledare beställare

Konsult

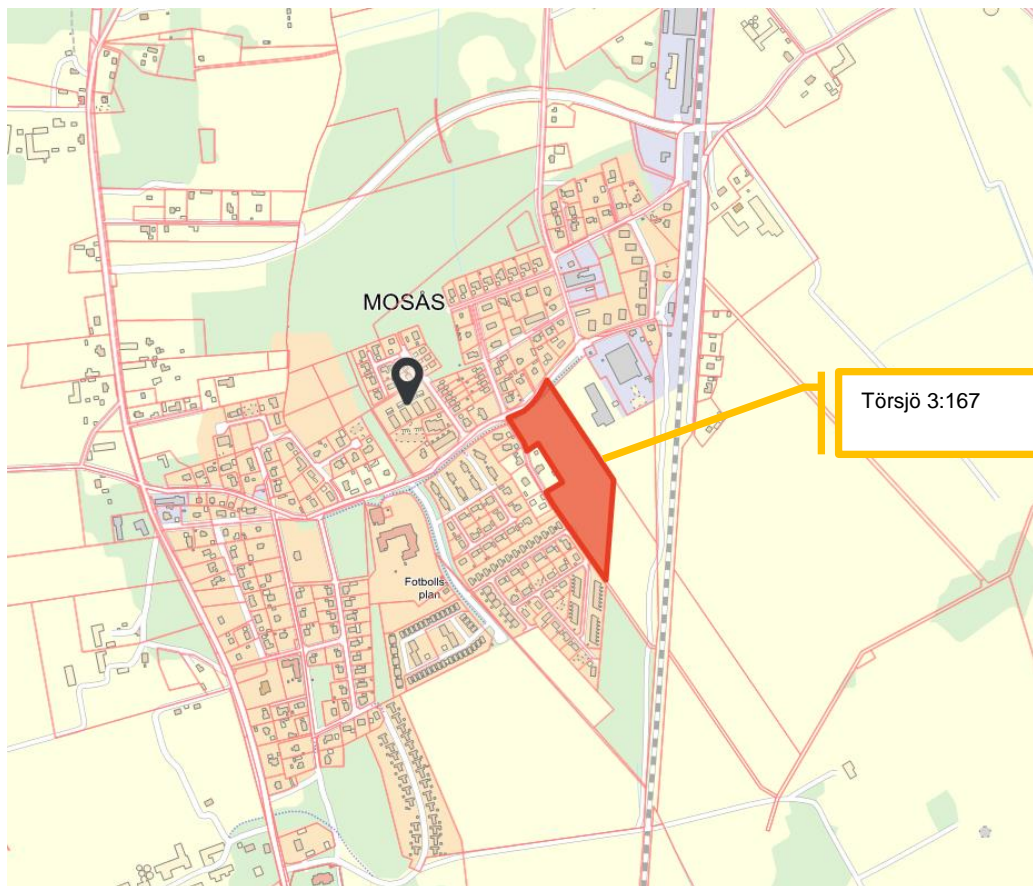
Namn	Structor Miljöteknik AB (Structor)
Uppdragsledare	Anders Stenqvist
Handläggare	Anders Stenqvist
Granskare	Elin Hedqvist

¹ Planbesked, Byggnadsnämnden Örebro Kommun, Bnr 186/2018, 2018-10-15.

2 Områdesbeskrivning

2.1 Lokalisering

Fastigheten är belägen i östra Mosås, se Figur 2.1.

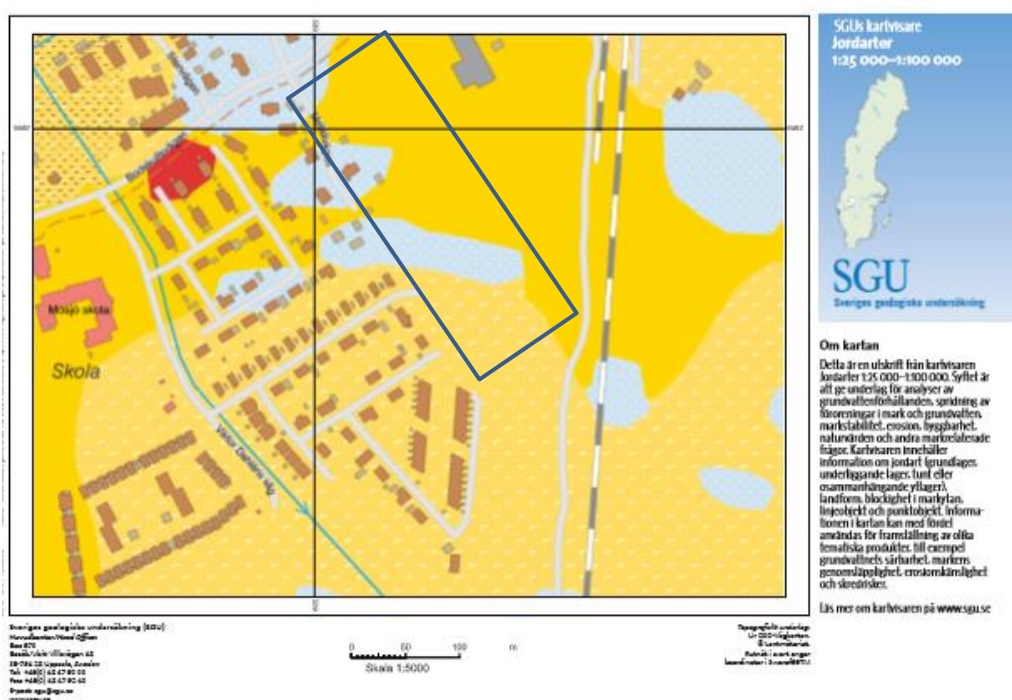
Figur 2.1. Översiktsbild över Mosås. Aktuell fastighet är markerat i rött. Källa: Örebro Kommun.

2.2 Geohydrologiska förhållanden

Enligt SGU:s kartvisare för jordarter² utgörs de naturliga jordarterna inom undersökningsområdet av glacial lera som underlagras av sandig morän ovanpå urberg, se Figur 2.2. Drygt 100 meter nordväst om fastigheten går berget i dagen.

I en tidigare geoteknisk undersökning³ anges marken i närområdet bestå av ett 1,5–4 m mäktigt lager av torrskorpelera.

Grundvattenytan har vid tidigare utförda mätningar konstaterats vid 1–1,8 m under markytan. Grundvattenriktningen inom området är sannolikt syd-östlig sydlig mot ett område med gytstig lera.

Figur 2.2. Jordartskarta enligt SGU. Aktuellt undersökningsområde översiktligt markerat inom svart rektangel.

Grundvattenbildningen bedöms sammantaget vara stor inom undersökningsområdet på grund av den stora andelen infiltrerande mark samt relativt litet avstånd till grundvattenytan. Området dräneras via diken i öster och söder.

2.3 Markanvändning och historisk verksamhet

Fastigheten ligger inom icke-detaljplanlagt område. Planerad markanvändning kräver planändring till bostadsmark. Området utgörs av öppen åker- och ängsmark. Marknivån inom området är relativt plan med nivåer omkring +37 i höjdsystem RH2000. Viss skog har etablerats i norra och nordöstra delen. Vid platsbesök 2019-12-03 noterades att markytorna är öppna, gräsbevuxna och markytorna jämna. Inga synliga föroreningar eller upplag noterades.

² <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html>, 2019-12-05

³ Geoteknisk undersökning, WSP Sverige AB, uppdrag 10181239, 2013-05-29

Fastigheten har genomgått ett antal ägarbyten historiskt, varav från 1994 följande ägarbyten skett;

1994- Törsjö Fastigheter AB

1998 – JM AB

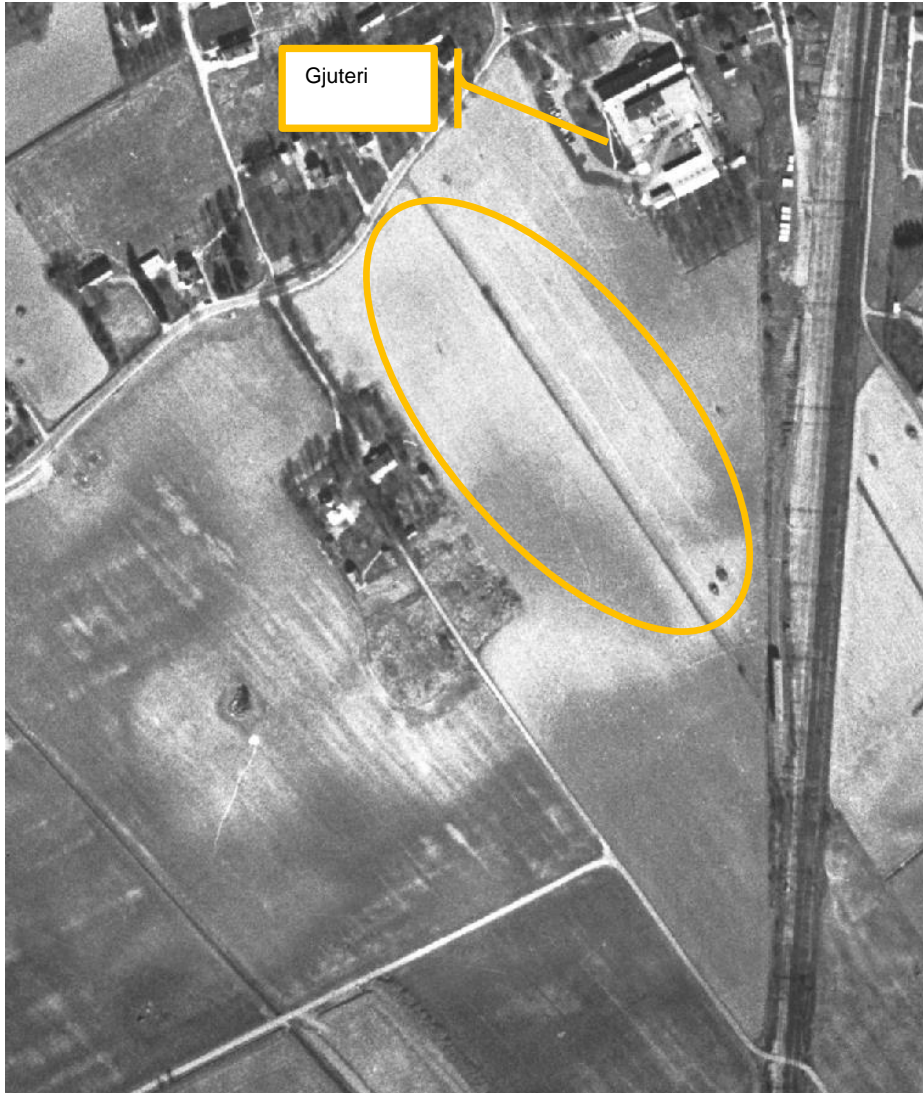
2000 – JM Byggnads AB

2011 – JM AB

Inga av fastighetsägarna har haft verksamhet eller processer inom fastigheten av betydelse för yttre miljön vad Structor erfar.

Erhållna historiska flygbilder⁴ från 1960 och 1975 visar inte på några förändringar inom fastigheten genom åren 1960–2019, se Figur 2.1 ovan, 2.3 och 2.4. Av betydelse för uppdraget är att ett gjuteri varit beläget nordöst om fastigheten, se Figur 2.2 och 2.3. Gjuteriet bedrivs sedan ett antal år ej längre. Till verksamheten har funnits en gjuterideponi. Deponin är inventerad av Länsstyrelsen men lämnad utan vidare åtgärd. Sydväst om fastigheten har ett garveri funnits. Garveriet är inventerat av Länsstyrelsen men lämnad utan vidare åtgärd.

⁴ Lantmäteriet, 2019-12-05, <https://kso.etjanster.lantmateriet.se>

Figur 2.3. Flygfoto från 1960 över fastighetens ungefärliga läge, markerad med orange ellips. Närliggande gjuteri markerad med orange figur.

Figur 2.4. Flygfoto från 1975 över fastighetens ungefärliga läge, markerad med orange ellips. Närliggande gjuteri markerad med orange figur.

3 Tidigare undersökningar

Fastigheten har ej undersökts tidigare i miljötekniskt hänseende vad Structor erfar.

4 Bedömning utifrån erhållet underlag

Structor Miljöteknik AB bedömer utifrån erhållet underlag att fastigheten ej är att betrakta som misstänkt förorenad i halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning, KM. Viss påverkan från atmosfäriskt nedfall och antropogen verksamhet, exempelvis förbränning, bedöms dock finnas generellt. Viss påverkan från trafikrelaterad verksamhet kan i teorin finnas i norra delen av fastigheten, såsom tungmetaller och PAH.

Påverkan från historisk verksamhet i områdets närhet, bedöms främst bero på om gju-
teriverksamheten i nordöst, se Figur 2.2 och 2.3, kan ha medfört partikelburen förore-
ning, genom damning, och/eller om förorenade avfall eller överskottsmassor från verk-
samheten deponerats inom, eller i anslutning till aktuell fastighet. Damning från gjute-
riet i nordöst från exempelvis blåstringsprocesser kan ej helt uteslutas. Risker för bety-
dande påverkan genom damning bedöms som låg dock. Inom fastigheten i väster där
det f.d garveriet var beläget, har byggnation av bostäder utförts och ev rester av garve-
riet bedöms vara undanröjda.

Inga upplag har noterats i området, utvärdering av historiska bilder indikerar oföränd-
rade marktyper, varför misstankar om tillförd förorenad fyllning är låg.

Föroreningshalter bör således ligga i nivå med eller strax över regionala bakgrundshal-
ter.

Structor bedömer vidare att det utifrån masshanteringsperspektiv, kan bli aktuellt med
verifierande provtagning för att återanvända massor för anläggningsändamål inom ak-
tuell fastighet.

Om massor planeras att transporteras bort från fastigheten och återanvändas på an-
nan plats, rekommenderas att verifierande provtagning och avfallsklassificering utförs.

Structor Miljöteknik AB

Anders Stenqvist
Uppdragsledare